

Két ország, egy cél, közös siker!

HURO/1001/138/2.3.1 „Talent has no borders”

Kerekasztal Konferencia

2012. november 9.

A jól megszerkesztett és elgondolkodtató vitaindító a tehetséggondozás standard irányelveivel foglalkozott. Alaptézisét Szent-Györgyi Albert idézetével tudnám összefoglalni:

„Van egy téveszme, hogy a lángelmét nem lehet elnyomni, az utat tör magának. Csodát tör utat! Nincs könnyebb dolog, mint egy lángelmét elnyomni, mert az nagyon érzékeny. Azt úgy el lehet fűjni és taposni, mintha ott sem lett volna.”

(Szent-Györgyi Albert)

I. Témakör (Renzulli-Mönks tehetség koncepciója)

A tehetséget nem készen kapjuk születésünk által – bár az öröklés erősen befolyásolja az ember megismerő folyamatainak sajátosságait - ezek hosszas fejlesztő munka eredményeként formálódhatnak, fejlődhetnek. A Renzulli-Mönks féle modell lényege, hogy három környezeti tényező: az iskola, a család és a társak, illetve három belső tényező: a kreativitás, a motiváció és a képességek játszanak döntő szerepet a gyermek tehetségének kibontakozásában

Azonban több tényező együttesen biztosíthatja, hogy a tehetség valóban utat törjön magának:

- Örökletes tulajdonságok
- Megfelelő környezet
- Magas iskolai, szülői és társadalmi igény
- Belső motiváció
- Optimálisan megválasztott tananyag, munkaforma, módszerek, eszközök
- A pedagógus személye
- Megfelelő tárgyi és nem utolsó sorban az anyagi feltételek.

Ezek együttesen, mind döntő szerepet játszanak a tehetség kibontakozásában, fejlesztésében.

Két ország, egy cél, közös siker!

HURO/1001/138/2.3.1 „Talent has no borders”

II. Témakör (Czeizel Endre táltum modellje)

Balogh Gábor szerint a Czeizel-féle tehetségmodell lényegesen komplexebb látásmódjával képletesen ad eligazítást a mai időknek megfelelő hatékonyságú tehetséggondozás struktúrájára nézve. A belső körök – az előző modellhez hasonlóan – a személyiségen belüli, egymásra ható, fő területeket jelölik. A köröket körülölelő négyszög pedig azt a szociális mezőt jelöli, mely a tehetség kibontakozását elsődlegesen határozza meg. A szociális mező részeinek külön-külön is feladatai vannak. Így kiemelten, az iskola és a család tehetséggondozó műhelyként is funkcionál, persze csak abban az esetben, ha felkészült pedagógusok és szülők alkotják ezeket a műhelyeket. Azonban anélkül, hogy a tehetséggondozás szereplőinek specifikus feladatait meghatároznánk, láthatjuk, hogy mindegyik szereplő a társadalom része. Tehát ahhoz, hogy mind a kiemelt nevelési színterek, mind pedig az egész társadalmi környezet a tehetséggondozás és tehetségfejlesztéshez megfelelő környezetet tudjon biztosítani, az egész társadalom szemléletét és „tehetségviszonyát” erősítenünk, alakítanunk kell! Abban, hogy a társadalom a tehetséggondozás számára elengedhetetlenül szükséges környezetet biztosítsa, mindenkinek, aki a társadalom alakításában szerepet vállal, lehetősége, és így felelőssége van.

III. témakör (Jelenlegi megoldások hazánkban)

- gyorsítás,
- elkülönítés,
- dúsítás,
- speciális tehetséggondozó iskolák,
- magántanulóság,
- differenciált foglalkozások az iskolában,
- tanórán kívüli programok,
- iskolán kívüli programok,
- versenyek,
- ösztöndíjak,
- Arany János Tehetséggondozó Program.

Két ország, egy cél, közös siker!

HURO/1001/138/2.3.1 „Talent has no borders”

Ezek mindegyikének az általános alapelve, hogy nem az ismeretek gyarapítása, hanem a képességek, a kreativitás és a személyiség összehangolt fejlesztése az elsődleges cél.

IV. témakör (A pedagógus szerepe a tehetséggondozásban)

A jó pedagógus rendkívül fontos szerepet játszik a tehetségek kiválasztásában, gondozásában és fejlesztésében. Csak olyan pedagógus alkalmas a feladatra, aki nagy szakmai felkészültséggel, tudással rendelkezik. A kreativitás, a kiemelkedő módszertani kultúra, a türelem, a széles látókör és a színes egyéniség, mind szerepet játszik, hogy a tehetséget kibontakoztatásában. Egy jó tanár mindig követendő példaként állhat a gyermekek előtt, és a megfelelő tanári hozzáállás felszínre hozhatja még a rejtett értékeket is.

V. Zárógondolat

„Ha az akadályozott gyermeknek nem segítünk abban, hogy a képességeit kibontakoztassa, az egyéni tragédia. Tragédia neki és a családjának. De ha a tehetséges gyermeknek nem segítünk abban, hogy a képességeit kibontakoztassa, az már társadalmi tragédia.”

(Gallagher)

Igazi sikert akkor könyvelhetünk el, ha segítségünkkel a tehetséges gyermek kibontakoztathatja képességeit, és ezáltal színesebbé teheti társadalmunkat és akár az egész emberiség számára haszonnal tevékenykedhet.